

Reguleringsmyndigheten for Energi
Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

30.09.2021

Lede sitt høringsinnspill – Status på arbeid med ny rammevilkårskorrigerering i beregning av nettselskapenes inntektsrammer

Lede viser til Reguleringsmyndigheten for energi (RME) sin invitasjon til å gi innspill på arbeidet med ny rammevilkårskorrigerering. Vi takker for anledningen til å gi innspill.

Rammevilkårskorrigerering er en viktig del av inntektsrammeberegningen. Norske nettselskap påvirkes av ulike strukturelle, geografiske og klimatiske rammevilkår. Dette har stor betydning for selskapenes kostnadsnivå. Det er bra at RME arbeider grundig med rammevilkårskorrigerering, og at bransjen involveres i arbeidet gjennom en referansegruppe og den aktuelle høringen. Vi håper at mange gir innspill. Rammevilkårskorrigerering er komplekst, og det er viktig at RME bruker den tiden som er nødvendig, til å lage gode modeller.

Hvorfor er rammevilkårskorrigerering komplekst? Det er mange strukturelle, geografiske og klimatiske forhold som påvirker nettselskapenes kostnader, og det er vanskelig å få oversikt over alle. Noen er relevante for flere selskap, noen er meget relevante for et fåtall selskap, noen blir kanskje «uklare» for store selskap fordi kostnadseffekter ikke blir synlige i deres totale kostnader, m.m. En kan tilnærme seg forholdene på ulike måter og med ulike metodiske tilnærminger. Det er ofte krevende å forstå detaljene til strukturelle, geografiske og klimatiske forhold, dvs. hvilke mekanismer / karakteristika som er kostnadsdrivende, om de er kostnadsdrivende alene eller i kombinasjoner med annet, o.l. Dagens modelltilnærming har også sine begrensninger. Det har vist seg å være vanskelig å lage rammevilkårsvariabler for mange viktige kostnadsdrivere. Modellen som brukes i kostnadsnormberegningens trinn 2, krever gjerne et visst «volum» for at et forhold skal kunne fanges opp og håndteres. At noe påvirker et fåtall selskap i vesentlig grad er ofte ikke nok. Selv om to rammevilkårsvariabler har samvarierende egenskaper i det totale selskapsdatasettet, så kan de forklare vesentlige og relevante forskjeller overfor et fåtall selskap. En rettferdig modell kan ikke se bort fra effektene som slike forhold har på enkelte selskap. Spissede og presise rammevilkårsvariabler kan legge til rette for bredere modeller med flere relevante variabler.

Signifikans, relevans og ulike tilnæringer til håndtering av rammevilkår

De analyser som gjøres, må ha fokus på relevans og viktighet. At en finner en signifikant sammenheng i en statistisk analyse betyr ikke nødvendigvis at sammenhengen er relevant og viktig¹. RME sitt arbeid med å kartlegge kostnadsdrivende forhold har etablert et grunnlag for å utvikle relevante modeller. Det er imidlertid viktig at fortsettelsen ikke kun blir en jakt på signifikans i tilgjengeliggjorte datasett, men at en bruker tid på å forstå forholdenes kostnadsdrivende mekanismer / karakteristika, hvordan de eventuelt bør kombineres i ulike variabler, o.l. Deretter bør en lage spissede og presise rammevilkårsvariabler som er relevante og viktige.

En bør altså ikke velge ulogiske og mindre relevante rammevilkårsvariabler i jakten på signifikans. Poenget kan illustreres med et eksempel. En skogsvariabel som ikke tar hensyn til blandingskog, er både ulogisk og mindre relevant. Blandingsskog driver kostnader som annen skog, dvs. en skogsvariabel må ta hensyn til alle skogstyper – blandingskog, lauvskog og barskog.

Hvis relevante og viktige forhold ikke fanges opp av en statistisk analyse, så bør dette utforskes. Skyldes det upresise variabler, at forholdene blir «uklare» for store selskap fordi kostnadseffekter ikke blir synlige i deres totale kostnader, o.l.? Avdekkes utfordringer, så bør en utforske alternative løsninger for å hensynta forholdene.

I regionalt distribusjonsnett korrigerer en i dag for sentrumsområder og tettsteder i kostnadsnormberegningens trinn 1 (vektsystemet). Andre rammevilkår håndteres i trinn 2 (rammevilkårskorrigerings hovedtrinn). I lokalt distribusjonsnett håndteres alle rammevilkår i trinn 2. Planlegger RME å gjøre en helhetsvurdering med hensyn til hvordan kostnadsnormene bør håndtere rammevilkår? Flere spørsmål er relevante. Hvorfor er noe håndtert i trinn 1 og resten i trinn 2? Bør all rammevilkårskorrigerering håndteres på lik måte i trinn 2? Bør mer flyttes til trinn 1? Kan det skapes urimeligheter ved at noen forhold håndteres i trinn 1 og andre forhold håndteres i trinn 2? Bør en vurdere helt nye modeller som muliggjør en mer lik håndtering av rammevilkår? Hvilke krav bør stilles for å inkludere rammevilkår i trinn 1 og trinn 2. Hvilket signifikansnivå bør benyttes i statistiske analyser?

Innspill relatert til noen av rammevilkårene som statusnotatet presenterer

Et av forholdene som drøftes i statusnotatet er skog, sitat: «Resultatene fra de foreløpige regresjonsanalysene tyder på at variablene som tar inn alle bonitetsklasser i liten grad blir signifikante. Derimot gir andel nett i skog med høy og særs høy bonitet negativt fortegn og statistisk signifikans». Lede tror ikke at det er mulig å lage en relevant skogsvariabel uten å ta hensyn til middels bonitet. RME har laget en egen tilnærming for å vekte ulik bonitet. Denne skiller lite på høye og lave bonitetsklasser. Dagens tilnærming til skog har helt andre egenskaper. Den tar kun hensyn til høy og særs høy bonitet. Begge tilnærminger er uheldige. RME bør utforske en vektet bonitetstilnærming som mer direkte tar utgangspunkt i skalaene til det benyttede bonitetskartet.

¹ <https://www.tylervigen.com/spurious-correlations>

Dette er enklest og trolig mest korrekt. Tilnærmingene fra statusnotatet og to forslag fra Lede er presentert i figuren under. Vi er usikre på om en variabel bør inkludere lav bonitet.

Produksjonsevne pr. dag og år		RME vektet	RME likt	RME i dag	Forslag basert på minste produksjonsevne	Forslag basert på midtpunkt produksjonsevne
Særs høy	>1,0 m ³	0,6	1	1	1,0	1,257**
Høy	0,5-1,0 m ³		1	1	0,5	0,75
Middels	0,3-0,5 m ³		0,4	1	0	0,3
Lav	0,1-0,3 m ³	0,2	0 (1)	0	0 (0,1)*	0 (0,2)*
Impediment	<0,1 m ³					

* Muligens bør lav bonitet settes til 0. ** Øvre grense mangler i skalaen (>1,0 m³). Et anslag må derfor brukes, f.eks. en økning fra nedre grense som tilsvarer den for høy bonitet. Kanskje NIBIO har et bedre forslag?

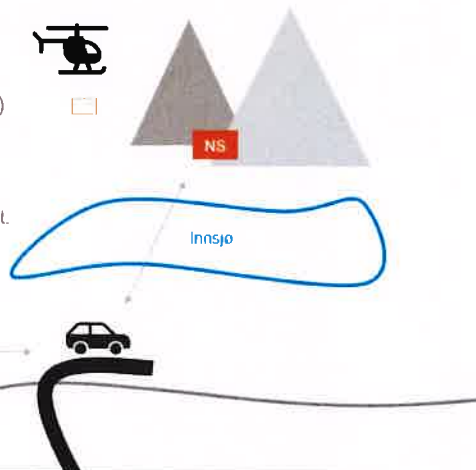
Et annet forhold som drøftes i høringsnotatet, er vann / vannlegemer / vannmasser, sitat: «Vi har laget en variabel der vi har beregnet hvor mye luftnett og sjøkabler som krysser vannlegemer som elv, innsjø og hav... Det er mulig å supplere andel nett i vann med antall forbindelser som krysser vann. Dette har vi foreløpig ikke gjort». De beskrevne tilnærmingene virker gode. En bør både se på lengde / andel strømmnett som krysser vannmasser, og antall forbindelser som krysser vannmasser. Det er både krevende og kostbart å krysse vannmasser. Et nettselskap velger slike løsninger når dette er det eneste alternativet og / eller når en landbasert trasé ville representert en lenger omvei. Ofte blir traseen som krysser vannmasser, noe lenger enn korteste luftlinje. Korteste luftlinje kan nemlig preges av vanskelige forhold på land eller i vann. På figuren under vises området der en ny sjøkabel går fra Svelvik til Hurum. Kabelen krysser ikke Drammensfjorden i det smale sundet, men i det bredere området noe nedenfor. Dette skyldes strømmen i det smale sundet, Svelvikstrømmen, som er en av Norges sterkeste saltvannsstrømmer.

Statusnotatet diskuterer forsyning av grisevandede områder. Tidligere vurderte RME en «avstand til vei»-variabel. Tok denne utgangspunkt i overføringsnett? Hvis dette var tilfellet, kan et nettstasjonsutgangspunkt være mer relevant? På neste side vises et slikt forslag. Det tar hensyn til lang og vanskelig tilkomst.

Mulig variabel: Avstand til vei for nettstasjoner?

- Variabelen kan fange opp feilretting på øyer uten vei- eller bilfergeforbindelse samt andre avsidesliggende steder, dvs. det som er mest utfordrende (behov for lekter, helikopter, o.l.)
 - Mer krevende å komme til når avstand øker
 - Over en minimumsgrense?
 - Tilleggs lengde pr nettstasjon for startkostnader? A f.eks. leie inn transport har en viss kostnad selv om transportlengde er begrenset.
 - Tilnærmingen dekker ikke feilretting for øyer forsynt med LSP-anlegg. Slike anlegg håndteres kanskje tilstrekkelig gjennom inkludering i en mulig «vann»-variabel? Se vår presentasjon «Forbindelser over vann og forhold relatert til øyer»

Om sentralitet står følgende i statusnotatet, sitat: «Vi har f.eks. laget en variabel der antall virksomheter, antall ansatte, antall bygninger og befolkningstetthet inngår med lik vekt i en samlevariabel for å beskrive sentralitet... Data (polygoner) som angir hvilke områder som ansees for å være handels- og servicesoner iht. SSBs....». Det virker helt ulogisk at antall virksomheter, ansatte, handels- og servicesoner, m.m. skal være relatert til kostnadsdrivende forhold i strømmettet. Et bygg med mange virksomheter, dvs. mange nettkunder i ett bygg, er økonomisk gunstig for et nettselskap. Antall registrerte ansatte hos kunder i strømmettet og antall butikker er urelatert til strømmettets kostnader.

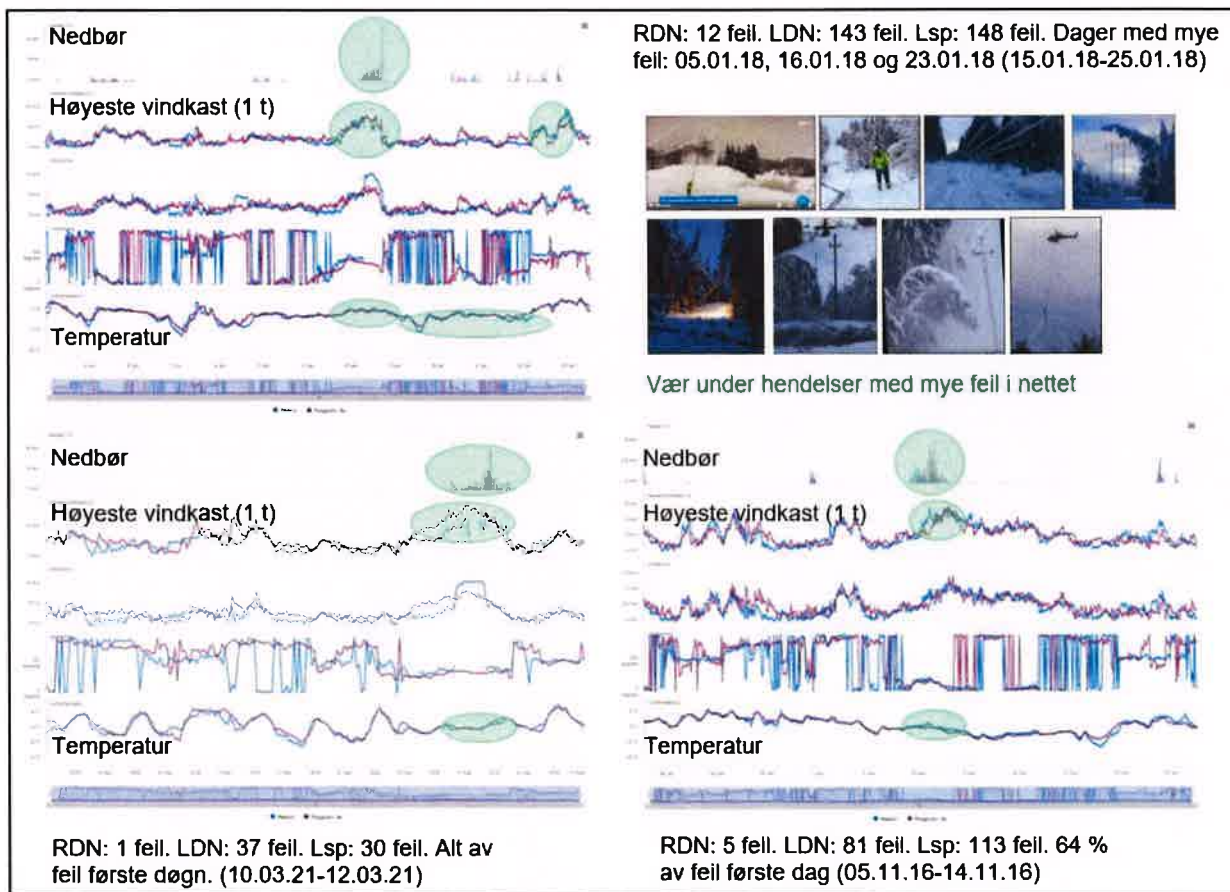
Et kjøpesenter eller et kontorbygg med butikker i første etasje har nok mange flere virksomheter, handels- og servicesoner samt ansatte enn en industribedrift, men er vesentlig billigere å forsyne og gir i dag mye mer oppgave, dvs. antall nettkunder, i kostnadsnormberegningens trinn 1.

Kostnadsdrivere i tettbygde områder er relatert til tilstedeværelse av bygg som er i bruk, annen infrastruktur, veier som er i bruk, m.m. Må trafikken dirigeres / omkjøring etableres, så må tiltak gjennomføres om trafikken er stor eller mer begrenset. Enkelte forhold kan også være økonomisk gunstige. f.eks. muligheten for kostnadsdeling ved fellesføring og mange mindre nærliggende nettkunder. I kostnadsnormberegningens trinn 1 teller en blokkleilighet eller en målt enhet i et kontorbygg, like mye med hensyn til oppgave som en stor industribedrift eller et anløpspunkt for en elferge. Dette er urimelig.

Også industri- og (større) næringsområder representerer kostnadsdrivende tettbygde områder. På slike områder er det ofte dårlig plass til nettanlegg. Arealene er høyt utnyttet, og det er mye aktivitet og infrastruktur i grunnen. Enkelte steder kan forurensinger i luft skape utfordringer. Alle de nevnte forholdene gjør det kostbart å etablere og drifte nettanlegg. Kundene på slike områder har typisk høye effektbehov, høye krav til forsyningssikkerhet, høye krav til nettstyrke, m.m.

lede

Et helt annet tema som belyses i statusnotatet er ekstremvær, sitat: «...to ulike modelleringer av snøakkumulasjon – en hvor vind ikke spiller en rolle, og en hvor vindstyrker over 9 m/s gjør av snøen blåser av trærne... Modelleringene med og uten vind gir svært like resultater, og siden vinden har en tvetydig effekt på snøens akkumulasjon, så har vi valgt å se på variablene som ikke tar hensyn til vind...». Belastninger på grunn av snø og / eller vind kan få trær til å bøye seg og i noen tilfeller knekke. Vind virker ulikt på løs snø, klebete snø som faller og fastfrosset snø. I Lede sitt strømnett preges vinterberedskapssituasjonene som har omfattende strømbrudd, av tung våt snø og nokså sterke vindkast. Den tunge våte snøen kleber seg fast til trær. Ved temperaturfall kan den fryse seg fast. Mengdene behøver ikke være så alt for store (se bildet under), og været som gir feil behøver ikke å vare så lenge. Vindkast blåser klebete snø på trær o.l. og gir ekstra belastning på trær når snø er klebet fast eller fryst på. Under presenteres noen større beredskapssituasjoner fra Lede sitt strømnett. Værdata stammer fra <https://seklima.met.no/>. Under hendelsene var høyeste vindkast (1 t) på meteorologiske stasjoner i området (Melsom i Sandefjord og Ås i Porsgrunn) inntil 15 m/s men også høyere. Samtidig, det er nok slik at skog demper vindkastene. 23.01.18 skapte vindkast mye feil fordi tung snø allerede var fryst fast på trær. Dette var en spesiell hendelse.

Statusnotatet gir inntrykk av at RME vurderer godheten til variabler for ekstremvær ved å sammenligne forskjellige modelleringer. Dette er en uheldig tilnærming. En modellering er kun god hvis den greier å forklare faktiske hendelser. Vi foreslår at RME tester aktuelle modeller sin godhet ved å bruke værdata og faktiske hendelser i strømmettet fra de siste 10 årene. Når modellene indikerer at det er utfordrende vær i et område, har en da hatt større hendelser i strømmettet? Og har en hatt større hendelser i strømmettet uten at modellene indikerer utfordrende vær? Godt samsvar vil tyde på gode modeller, og lite samsvar vil peke i retning av modelljusteringer.

Det er en del fokus på vind fra en unormal retning i statusnotatet. Sterk vind fra vanlig retninger er imidlertid også utfordrende. Og det er det som vi opplever hyppigst. Kraftig vær fra en uvanlig vindretning skjer sjeldnere, men en kan nok få mer skader ved svakere vind enn fra en normal retning. Over tid så domineres nok vindtematikken av kraftig vind fra vanlige retninger. Det er viktig at rammevilkårskorrigeringen treffer helheten.

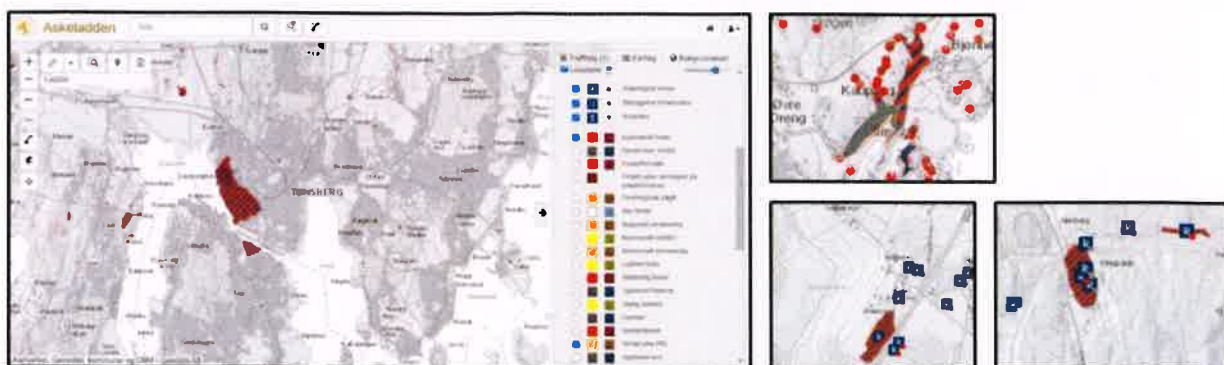
Et annet tema som omhandles i statusnotatet, er temperatur. Dette er mest relevant i forhold til tele. Og da er det minusgrader over tid, dvs. nedfrysning og lengde på teleperioden, som er viktig. Det er derfor krevende å forstå at en tilnærming som tar utgangspunkt i -15 grader C, er relevant.

Når det er kaldt, så kan det falle snø. RME skriver, sitat: «*Vi har to variabler som måler antall dager med mye snø, enten over 40 cm dybde eller 400 mm vannekvivalent. Disse er ikke så sterkt korrelert, under 0,4. ... Vannekvivalent fanger opp mer ekstreme tilfeller enn snødybde. Kanskje dette gjør den til en bedre variabel til å fange opp kostnadsdriveren snø, men den kan også bli for snever i sin definisjon, slik at vi ikke finner signifikante sammenhenger*». Det er nok de store snømengdene som er kostnadsdrivende. Flere meter med snø som f.eks. på Røldal. Om en bør ha grensen på 4 m, 3 m, 2 m, o.l. er vi usikre på. Det er en svakhet med den overordnede modelltilnærmingen hvis en ikke greier å fange opp snevre forhold som kan være viktige for noen selskaper.

RME nevner også kulturminner, sitat: «*...vil lage variabler som fanger opp hvor mye av nettet som befinner seg i et område med en lokalitet (område med ett eller flere enkeltminner). Vi mener det er fornuftig å utvide lokalitet med en buffersone*». Det er områder med mye automatisk²

² «Automatisk fredning innebærer at kulturminnet er fredet direkte i kraft av sin alder, uten særskilt vedtak. Som en ekstra beskyttelse har alle automatisk fredete kulturminner en sikringssone på minimum 5 meter rundt det automatisk fredede objektet... Det er straffbart å sette i gang tiltak som kan skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner. Forbudet omfatter også en 5 meter bred sikringssone rundt kulturminnet. Tiltakshaver har stans- og meldeplikt til fylkeskommunen hvis det viser seg at et igangsatt arbeid kan virke inn på et automatisk fredet kulturminne på en måte som beskrevet ovenfor. Denne plikten oppstår når en avdekker automatisk fredete kulturminner som en på forhånd ikke vet om, eller ikke har grunn til å anta er til stede. Melding om funn innrapporteres til kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen umiddelbart. De avgjør snarest mulig – og senest innen 3 uker – om arbeidet kan fortsette og vilkår for dette. Dersom det foreligger særlige grunner kan fristen forlenges.». Se <https://www.riksantikvaren.no/les-om/fredningsstatus/> og https://www.energinorge.no/contentassets/dc1dda79c4ec477e88414b0b5b911d95/arkeologiske_kulturminner_og_nedgravde_ledningsanlegg_pdf.pdf.

fredede kulturminner som er mest kostnadsdrivende. Det finnes kartlag for hensynssoner overfor automatisk fredede kulturminner som en kan bruke (se skjermdumpene under).

Hva bør rammevilkårskorrigerer relateres til?

I statusnotatet stiller RME spørsmålet som står i overskriften. Vi forstår det slik at RME lurer på om rammevilkårsvariabler som er basert på andel, bør relateres til aktuell nettanleggstype (jordkabel, sjøkabel, luftledning, nettstasjoner, o.l.), aggregerte anleggstyper (overføringsnett) eller noe annet. I forhold til dette, så har vi egentlig ikke noe godt svar. RME bør undersøke litteratur og forskning samt hente råd hos eksterne fagpersoner, gjerne på universitetene.

Stabilitet og presisjon i trinn 2

RME vurderer å låse prisene eller koeffisientene i trinn 2 i en lenger periode. Lede støtter ikke dette. Hvis koeffisienten til en åpenbart relevant og viktig rammevilkårsvariabel blir 0 i et år, er dette en indikasjon på svakheter i de benyttede modelltilnærmingene. Det er viktig å få dette frem i lyset fordi situasjonen bør trigge forbedringsarbeid.

Innspill relatert til noen rammevilkår som statusnotatet ikke presenterer

RME har arbeidet med mange strukturelle, geografiske og klimatiske forhold som driver nettselskapenes kostnader. En god kostnadsnormmodell krever imidlertid at flere forhold adresseres:

- Ulike kundetyper. Strukturelt rammevilkår.
 - Kundesammensetningen varierer mellom selskap. Det er kostbart å forsyne større industrikunder, mens det er relativt rimelig å forsyne nettkunder i blokker eller kontorbygg med flere enheter. Mange nettkunder pr bygg gir mye oppgave i kostnadsnormberegningens trinn 1.
- Overføringsanlegg som ligger under en områdekonsesjon i regionalt distribusjonsnett. Strukturelt rammevilkår.

- Et nettselskap sparer kostnader når det slipper å søke anleggskonsesjon for nettanlegg i det regionale distribusjonsnettet³. En bør korrigere for regionalnettsanlegg uten anleggskonsesjon i veksystemet. Forholdet er lett å standardisere og helt åpenbart. Fremstillingen av poenget kan også snus. Det er kostnadsdrivende å måtte ha anleggskonsesjon.
- Naturvernområder. Geografisk rammevilkår.
 - Naturvernområder krever tiltak / hensyntaking ved arbeid. Dette driver kostnadene relatert til etablering og drift av nettanlegg.
- Det å måtte forsyne flere spenningsnivå i lokalt distribusjonsnett. Strukturelt rammevilkår.
 - Det er en regionalnettsoppgave å forsyne lokale distribusjonsnett med flere spenningsnivå. NVE, Reiten-utvalget, EU, m.m. ønsker i tillegg at en skal utvikle strømmettet på tvers av områder når dette er samfunnsøkonomisk riktig. Også når spenningsnivåene er ulike. Flere spenningsnivå i lokalt distribusjonsnett er et strukturelt rammevilkår. Det er kostnadsdrivende å forsyne / koble sammen flere spenningsnivå. Slike tiltak inkluderer bruk av større mellomtransformatorer, men kostnadsnormmodellene hensyntar ikke dette. En bør derfor inkludere mellomtransformatorer i veksystemet og utforske egnede løsninger for lokalt distribusjonsnett.
- Avganger til lokalt distribusjonsnett. Strukturelt rammevilkår.
 - Det er en regionalnettsoppgave å ha avgangsfelt til lokalt distribusjonsnett. I noen tilfeller gjennomføres oppgaven av historiske, praktiske og samfunnsøkonomiske årsaker på stasjoner plassert noe vekk fra nedtransformeringen fra regionalt distribusjonsnett. Kostnadsnormmodellen i lokalt distribusjonsnett hensyntar ikke forholdet, dvs. avgangsfelt med effektbrytere og primærkomponenter som er plassert litt vekk fra nedtransformeringen og koblet sammen med samleskinnen på utvekslingspunktet via en eller flere sterke dedikerte forbindelser. En bør inkludere slike anlegg i det regionale nettet og veksystemet.
- Tilgang til (egne) kunder på UKT-tariff. Strukturelt rammevilkår.
 - Enkelte kunder er godt egnet for fullstendig utkobling og slike kunder er ikke nødvendigvis jevnt fordelt mellom nettselskap. Det er en fordel å få tilgang til slike kunder på en rimelig måte ved bruk av en UKT-tariff. Nettselskapet kan bruke kundenes fleksibilitet til å redusere nettinvesteringer, KILE-kostnader, m.m.
 - Dagens UKT-ordning bør hensyntas i kostnadsnormberegningene: (1) for å gi nettselskapene et godt incentiv til å skape samsvar mellom størrelsen på beløpet som omfordes fra UKT-kunder / «tariff rabatten» og nettnytte / samfunnsøkonomi, og (2) for å oppnå harmoni med og likbehandling overfor (mer målrettede) markedsbaserte fleksibilitetsløsninger, andre alternativ til nettanlegg, nettanleggsløsninger, m.m. Totalbeløpet som omfordes fra UKT-kunder / «tariff rabatten» kan f.eks. håndteres som en drifts- og vedlikeholdskostnad i DEA-analysen (og kalibreringen hvis en i fremtiden velger en kalibreringsmetode som inkluderer drifts- og vedlikeholdskostnader). En analogi er dagens håndtering av fremmedfinansierte anlegg. «Kapitalkostnader» for

³ «I nokre byar er områdekonsesjonen utvida til òg å gjelde kabelanlegg med spenning opp til 132 kV». Se <https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonsbehandling-av-nettanlegg/omradekonsesjon/>.

slike inkluderes i DEA-analysen og kalibreringen, men ikke i nettselskapenes kostnadsgrunnlag.

- Tetthet av forsyningspunkt fra regionalt distribusjonsnett. Strukturelt rammevilkår.
 - NVE styrer utviklingen av regionalt distribusjonsnett gjennom anleggskonsesjonsordningen, og nettselskapene kan ikke fritt etablere nettanlegg på dette nettnivået. Ofte har regionalt og lokalt distribusjonsnett ulike netteiere. Lav tetthet av forsyningspunkt fra regionalt distribusjonsnett øker nettaps- og KILE-kostnadene i lokalt distribusjonsnett fordi transportert energi øker. Dette må på en eller annen måte hensyntas i kostnadsnormmodellen for lokalt distribusjonsnett.
- Industriområder. Geografisk rammevilkår.
 - Forholdet er viktig og nærmere beskrevet under tettbebygde områder tidligere i dette høringsinnspillet.
- Korrosivt jordsmonn. Geografisk rammevilkår.
 - Barduner er særlig utsatt for tæring i områder med marine strandavsetninger. Dette er kostnadsdrivende.

En bedre håndtering av store lavspentnett er også viktig, men dette er kanskje mer relatert til nettselskapenes oppgave enn rammevilkår.

Det virker å være en grense for kostnadsnormmodellenes godhet

Selv om kostnadsnormmodellene stadig tar små skritt i riktig retning, så tyder mye på at en ikke greier å ta hensyn til en rekke relevante forhold. Det være seg rammevilkår som en mangler data eller metoder for å kunne håndtere, begrensinger med hensyn til hvor mange rammevilkår som modelltilnærmingen greier å håndtere, m.m. Reguleringen bør gi incentiv til kostnadseffektivitet, men den bør ikke vektlegge kostnadsnormene så mye at deres svakheter blir for dominerende. Da RME argumenterte for at det var forsvarlig å øke vektningen av kostnadsnormene fra 60 % til 70 %, så pekte RME på fremtidig arbeid med modellene: rammevilkår, oppgaveindikatorer, kalibrering, m.m. Men blir modellene gode og dekkende nok til at kostnadsnormene kan vektes med 70 % fra og med 2023? Vi kan pr dags dato ikke se at en har gjort tilstrekkelig med forbedringer eller at det er sannsynlig at en kommer til å gjøre tilstrekkelig med forbedringer.

Hvis det er ønskelig, så stiller vi gjerne for å utdype våre synspunkt.

Med vennlig hilsen
Lede AS

Eivind Gramme

